

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Pacis Westphalicæ Publica

Oder Westphälische Friedens-Handlungen und Geschichte

Worinnen enthalten, was vom Anfang des Jahrs 1647. biß gegen Ende desselben zwischen Jhro Römisch-Kayserlichen Majestät, dann den Beyden Cronen Franckreich und Schweden, ingleichen des Heiligen Römischen Reichs Chur-Fürsten, Fürsten und Ständen, zu Oßnabrück und Münster gehandelt worden

Meiern, Johann Gottfried von

Hannover, 1735

VD18 90566467

N.II. Formula Evangelicorum de Autonomia Subditorum in Imperio;

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52129)

1647. zu urgiren. Worvon aus allen diesen Punkten gleichwohl mit Chur-Sachsen und 1647.
 Majus, Brandenburg zuörderst geredet, durch Altenburg als in puncto Gravaminum Di-
 rectores, einige Begriff und Additiones verfasst, solches stracks an Schweden ge-
 bracht, und den Herren Kaiserlichen hernach das, so man gut befunden, schuldiger
 Gebühr communiciret, der Sachen auch demahlen ein Ende gemachet werden solle.

N. II.

Diē. Osnabr. d. 5. May Anno
 1647.

*Evangelicorum Formula, de Autonomia Subditorum Imperii, Svecicis Le-
 gatis exhibita.*

Quantum deinde ad Comites, Barones, Nobiles, Vafallos, Civitates, Fundationes, Monasteria, Commendas, Communitates & Subditos Statibus Imperii Immediatis, sive Ecclesiasticis sive Secularibus, vel purè & simpliciter, vel certis conditionibus & Privilegiis subiectos pertinet; ubi ubi Anno 1624. quacunque anni parte, sive certo Pacto & Privilegio, sive longo usu, sive solâ conniventia publicum Augustanæ Confessionis Exercitium vel etiam privatam habuerunt, retineant id etiam impostertum, unâ cum annexis, quatenus illa dicto anno exercuerunt aut exercita fuisse probare poterunt: cuiusmodi annexa habentur institutio Consistoriorum, Ministeriorum tam Scholasticorum quam Ecclesiasticorum, Jus Patronatus, aliaque similia jura, nec minus maneat in possessione omnium dicto tempore in potestate eorundem constitutorum Templorum, Fundationum, Monasteriorum, Hospitalium cum omnibus pertinentiis, redditibus & accessionibus, usque eò, donec de Religione Christiana plenè erit conventum, nec à quocunque illâ ratione vel viâ turbentur; turbati verò vel quocunque modo destituti, sine ulla exceptione, in Politicis & Ecclesiasticis, in eum statum restituantur plenariè, quo Anno 1624. fuerunt. Idemque observetur ratione subditorum Catholicorum Augustanæ Confessionis Statuum, ubi dicto Anno 1624. usum & Exercitium Catholicum publicum aut privatam habuerunt.

Quod si verò aliqua inter tales Immediatos Imperii Status, eorumque Status Provinciales & Subditos supradictos, antehac Pacta intercessissent, & Transactiones, Conventiones atque Concessiones de publico vel etiam privato Exercitio Religionis introducendo, permittendo & conservando initæ & factæ sunt, hujusmodi Pacta, Transactiones, Conventiones & Concessiones, quatenus observantiæ dicti Anni 1624. non adversantur, rata ac firmæ manent, nec ab iisdem, nisi mutuo consensu recedere liceat: non attentis sed annihilatis omnibus Anni 1624. observantiæ, utpote quæ vel sola instar Regulæ obtineat, contrariis latis Sententiis, Reversalibus, Pactis, quibuscunque Transactionibus, & quæ Episcopus Hildesienfis & Duces Brunsvicensis & Lunaburgenses de Religione Statuum & Subditorum Episcopatus Hildesienfis nonnullis Pactis Anno 1643. transegerunt. De Duderstadio peculiariter conventum est, ut civibus Augustanæ Confessionis unum templorum concedatur & perpetuo maneat ad Religionem publicè in eo exercendam.

Illi vero Catholicorum Subditi Augustanæ Confessionis addicti ut & Catholici Augustanæ Confessionis Statuum subditi, qui Anno 1624. publicum aut privatam Religionis suæ Exercitium nulla anni parte obtinuerunt, quorquot eorum sese huic vel isti Religioni addictos intra unius mensis spatium post Pacem publicatam profitebuntur, (cujus professionis quivis Magistratus aut Notarius Testimonium suffi-

1647.
Majus.

sufficiens requirenti in scriptis exhibere teneatur) ut etiam ii, qui ob calamitates bellicas evitandas, non tamen animo transferendi domicilium, alio commigrarunt, & factâ Pace in patriam redire volunt, Religionis causâ solum vertere, bona venundare & emigrare nullatenus cogantur, sed patienter tolerantur, & conscientiâ liberâ domi suæ tuti precibus piisque hymnis & lætioni divinarum aliarumque Scripturarum liberè vacent, neque ullo modo prohibeantur in vicinia ubi & quoties voluerint, publico Religionis Exercitio interesse, vel liberos suos exteris Augustanæ Confessionis Scholis, aut privatis domi præceptoribus instruendos committere. Ejusmodi vero Landfassi, Vassalli & Subditi in cæteris officium suum cum debita erga suos superiores reverentia adimpleant, nullisqueurbationibus ansam præbeant. Sive autem Catholici sive Augustanæ Confessionis fuerint subditi, nullibi ob Religionem despiciantur, nec à Mercatorum, Opificum, tribuumve communionem, hereditatibus, Legatis, Hospitalibus, Leprosoriis, Eleemosynis aliisque juribus & commerciis, multò minus publicis cæmeteriis, honoreque sepulturæ arceantur, aut quicquam pro exhibitione demortuorum corporum & funeris à superstitionibus exigatur, præter cujusque Parochialis Ecclesiæ jura pro demortuis pendi solita: sed in his & similibus pari cum concivibus jure habeantur, æquali Justitiâ protectioneque tuti.

1647.
Majus.

Quod si vero sua sponte migrare subditus voluerit, aut suum vendere, liberum ei sit, aut retentis bonis aut alienatis discedere, retenta per ministros administrare & quoties ratio id postulat, ad res suas inspiciendas liberè redire. Emigratio quoque hæc voluntaria, prætextu servitutis, vel alio neutiquam impediatur, aut migraturis testimonia natiuitatis, ingenuitatis, manumissionis, notii opificii, honestæ vitæ denegentur, nec iidem Reverfalibus inusitatis, aut etiam decimationibus substantiæ secum exportatæ plus æquo extensis prægraventur.

At illis Catholicorum Subditis, qui post præfatum unius Mensis spatium Augustanam Confessionem, atque Augustanæ Confessionis Statuum subditis, qui elapso modo dicto termino Catholicam Religionem amplectentur & profitebuntur, ab eo tempore, quo unicuique (nec enim Edictalis jussio sufficiat) a Magistratu, ut emigret, tertiâ vice injungitur, quindecim anni concedantur, quibus currentibus vel bona vendat, & aliò commigret, vel nolens vendere, quindecim annis præterlapsis, necesse quidem habeat, in alias terras se conferre, liberum verò ipsi sit, bona per Ministros Religionis in territorio, unde abiit, publicè usitata administrare, & quoties ratio rei familiaris & œconomix exposcit, citra specialem licentiam ad ea commeare. Subditi præterea, quibus migratio ut dictum est necessaria, pendente quindecennio, eodem jure fruantur, quo cæteri, qui migrationes libero gaudent arbitrio.

N. III

Diæt. Osnabr. d. 6. May Anno
1647.

*Formula Evangelicorum de Justitia, Suecicis exhibita, quam Cæsarei
admittere noluerunt.*

Præterea ob enatas ex præfenti bello mutationes aliisque de causis, consulum videtur & conclusum est, Judicium Cameræ Imperialis ad alium universis Imperii Statibus commodiorem locum transferre, & Judicem, Præsides,
Vierdter Theil. Uuu 2 des,